

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 9C/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204102
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Priečinská
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222204102.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v právnej veci žalobcu: Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom B. X, K., štátny občan A., proti žalovanému: 1. T.. Z. Š., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom M. XXX/XX, XXX XX K., štátny občan SR, X. A. Š., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom M. XXX/XX, XXX XX K., štátny občan A., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.08.2022 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území: Nivy, obec: Bratislava, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, a to bytu č. X, nachádzajúcim sa na 1. poschodí, vchod: M. XX, v bytovom dome so súpisným číslom XXX postavenom na parcelách registra „C“ č. XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstvom: XXXX/XXXXXX (ďalej v texte aj „predmetné nehnuteľnosti“), patria do dedičstva po poručiťovi B. Š., G.. XX.XX.XXXX, zosnulom: XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. XX, K.. Žalobca sa taktiež domáhal, aby žalovaných zaviazal na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Následne, dňa 18.08.2022, žalobca doručil tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zakázal žalovanej v 1. rade nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, najmä aby ich nepreviedla do vlastníctva iného, nedarovala, nezaťažila záložným právom alebo iným vecným bremenom, nevložila do obchodnej spoločnosti alebo družstva, neprenajala alebo iným spôsobom nescudzila alebo nezaťažila, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobca sa taktiež domáhal aj náhrady trov konania.

3. Žalobca svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že žalovaná v 1. rade sa pokúša darovacou zmluvou previesť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti, pričom zo žaloby podanej dňa 11.08.2022 vyplýva spornosť výlučného vlastníctva žalovanej v 1. rade k predmetnej nehnuteľnosti (spornosť vlastníctva žalovanej v 1. rade k predmetnej nehnuteľnosti vidí žalobca v tom, že predmetom dedičského práva po poručiťovi nebolo majetkové právo- podiel v bytovom družstve k predmetnej nehnuteľnosti, pričom neskôr predmetnú nehnuteľnosť žalovaná v 1. rade odkúpila od bytového družstva do svojho výlučného vlastníctva). Z uvedeného dôvodu je potrebné poskytnúť ochranu (pozn. súdu: žalobca v ďalšej časti svojho návrhu uvádza, že má ísť o ochranu nadobúdateľa nehnuteľnosti, prípadne o ochranu žalobcu samotného) a to prostredníctvom uloženia zákazu žalovanej v 1. rade, na základe ktorého by nemohla nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou. Vzhľadom na prebiehajúcu zmenu v osobe vlastníka predmetnej nehnuteľnosti môže uvedená zmena vlastníctva ohroziť výkon prípadného budúceho súdneho rozhodnutia vo veci samej a to aj vzhľadom na princíp ochrany dobromyseľného nadobúdateľa. Žalobca taktiež v návrhu uviedol, že keby došlo k zmene v osobe vlastníka predmetnej nehnuteľnosti, došlo by i k zmareniu účelu súdneho konania vo veci samej a žalobca by sa mohol domáhať už len nároku na náhradu škody. Preto za účelom dočasnej úpravy

pomerov, a to najmä zachovania statusu quo, žalobca navrhol vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému v 1. rade zákaz nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou, vo vzťahu ku ktorej sa žalobca domáha určenia, že patrí do dedičstva po poručiteľovi. Žalobca záverom dodáva, že vydaním neodkladného opatrenia nedôjde k narušeniu pomerov na strane žalovaných v 1. a 2. rade, nakoľko bude obmedzená iba ich dispozícia s danou vecou, pričom existencia ich vlastníckeho práva nebude ohrozená.

4. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.08.2022 žalobca doložil do spisu dôkaz o podaní návrhu na prerušenie katastrálneho konania Z.-XXXXX/XXXX, z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke v konaní 9C/56/2022 na tunajšom súde.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), „Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.“.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, „Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.“.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, „Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.“.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, „Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.“.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, „V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.“.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP, „K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.“.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, „Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.“.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, „Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.“.

14. Podľa § 228 ods. 1 CSP, „Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.“.

15. Podľa § 228 ods. 2 CSP, „Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.“.

16. Podľa § 209 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v texte aj „C.m.p.“), „Právoplatným skončením likvidácie zanikajú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak sa objaví ďalší poručiteľov majetok, rozdelí ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na tento zánik. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.“.

17. Neodkladné opatrenie je inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že žalobcovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Žalobca musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosti

odôvodňujúce bezodkladnú potrebu úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Žalobca tak musí osvedčiť také konkrétne správanie sa žalovanej, ktorým mu spôsobuje nenahraditeľnú ujmu. Nárok pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu doložených listín. Takýto postup predpokladá platnú právnu úpravu (§ 329 ods. 1 CSP), sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby.

18. Aj v prípade splnenia formálnych a vecných predpokladov vyžadovaných zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia. Požadované obmedzenie musí byť primerané poskytnutej ochrane žalobcu a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať žalovaného.

19. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má len žalobca. Z uvedeného vyplýva, že pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí ísť o osvedčenie takého stavu právnych (nie len faktických) vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vyžaduje rýchlu úpravu pomerov medzi nimi súdom, t.j. naliehavosť situácie i po právnej stránke, a taktiež o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami.

20. Žalobca musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Rozhodujúce skutočnosti musí žalobca náležitým spôsobom osvedčiť. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáha, navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany žalobcu, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pokiaľ dospeje k záveru, že žalobca sa domáha niektorého zo zákonom predpokladaných neodkladných opatrení, skúma bez ďalšieho splnenie všeobecných podmienok jeho nariadenia. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení riadne dokazovanie nevykonáva, a vychádza z obsahu spisu a skutočností osvedčených z predložených listín. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie. Súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti. Žalobca je povinný dosiahnuť hodnoverné osvedčenie. Súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie ak žalobca neosvedčil svoj nárok.

21. Na základe obsahu spisu súd dospel k záveru, že v predmetnej veci zákonné podmienky pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú dané. Žalobca síce osvedčil, že inicioval súdne konanie vo veci samej, ktorého predmetom je určenie, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi, avšak ak by aj súd v predmetnom konaní bol rozhodol, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi, v zmysle § 209 CMP by sa hodnota majetkového práva k predmetnej nehnuteľnosti rozdelila veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na zánik neuspokojených pohľadávok veriteľov voči dedičom. Až následný prebytok by súd prejednal ako dedičstvo. Preto je súd toho názoru, že iniciovať konanie o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva by mohla iba osoba, ktorá by mohla mať zo súdneho rozhodnutia prospech, teda osoba neuspokojeného veriteľa. A táto osoba by súčasne preukázala aj existenciu bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá je nevyhnutná pre vydanie neodkladného opatrenia. V dedičskom konaní si uplatnilo pohľadávky 20 veriteľov v celkovej hodnote 6 090 484,84 € (t.j. 183 481 946,40Sk), z ktorých bola uspokojená časť pohľadávok veriteľov vo výške 1 558 358,13 € (t.j. 46 947 097 Sk). Nakoľko dedičstvo po poručiteľovi

bolo predĺžené (- 3 572 258,36 €) a z okolností prípadu je zrejmé, že ani prípadné dodatočné rozdelenie majetku poručiteľa by neuspokojilo všetkých veriteľov v plnej miere (a nieto ešte aby vznikol prebytok dedičstva), súd musí konštatovať, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva (pretože jeho pozícia sa nemôže zlepšiť ani v prípade, ak by súd jeho žalobe v plnom rozsahu vyhovel). Z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu taktiež vyplýva, že „Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovací žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov;“ (Rozsudok NS SR 5Cdo/31/2011). Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca nespĺnil podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože v danej situácii nemôže osvedčiť ochrany akých svojich práv sa domáha. Aj ďalšie v návrhu uvedené tvrdenie žalobcu (že v prípade, ak by súd nenariadil neodkladné oparenie a došlo by k zmene v osobe vlastníka predmetnej nehnuteľnosti, žalobca by sa mohol domáhať už iba náhrady škody) je nesprávne, nakoľko, ako bolo uvedené už vyššie, žalobca (aj v prípade určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva), nie je osobou, ktorá by z dodatočného rozdelenia majetku veriteľom poručiteľa mala alebo mohla mať akýkoľvek prospech a tým pádom nie je ani osobou, ktorej by mohla vzniknúť akákoľvek škoda. Z vyššie uvedených dôvodov musí súd konštatovať, že žalobca v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súdu nepreukázal naliehavý právny záujem na tom, aby súd zakázal žalovanému v 1. rade disponovať predmetnou nehnuteľnosťou, pretože žiadnym spôsobom neosvedčil, že mu reálne a bezprostredne hrozí ujma. V návrhu uvedené skutočnosti nie sú postačujúcimi na preukázanie existencie dôvodnej obavy vzniku akejkoľvek (hoci aj iba potenciálnej) ujmy. Žalobca teda neunesol bremeno tvrdenia, keď súdu neosvedčil v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia tvrdené skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vydanie neodkladného opatrenia.

22. Po dôkladnom preskúmaní obsahu súdneho spisu a na základe vyššie uvedených skutočností je možné ustáliť, že nie sú splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia a súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

23. Keďže ide o návrh neodkladného opatrenia, ktorý nekonzumuje vec samú, súd o trovách konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresný súd Bratislava II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.